

Pia Jylhä

TANNILAN VIRKISTYS- JA LIIKUNTAPAIKKA

Käyttö- ja kehittämissuunnitelma

TANNILAN VIRKISTYS- JA LIIKUNTAPAIKKA

Käyttö- ja kehittämissuunnitelma

Pia Jylhä
Opinnäytetyö
Syksy 2014
Maisemasuunnittelun koulutusohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Maisemasuunnittelun koulutusohjelma, viheraluesuunnittelun suuntautumisvaihtoehto

Tekijä: Pia Jylhä

Opinnäytetyön nimi: Tannilan virkistys- ja liikuntapaikka, käyttö- ja kehittämissuunnitelma

Työn ohjaajat: Pirjo Siipola, Alena Salasova

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: syksy 2014

Sivumäärä: 42 + 6 liitesivua

Työn tilaaja oli Yli-lin kunnan tekninen toimi ja siinä tehtiin Tannilan liikuntapaikalle yleissuunnitelmatasoinen kehittämissuunnitelma. Liikuntapaikasta haluttiin tehdä ympärivuotiseen käyttöön koko perheen liikunta- ja virkistyspaikaksi sopiva lähiliikuntapaikka. Suunnitelma tehtiin osallistavan suunnittelun menetelmillä. Tämän vuoksi järjestettiin käyttäjäkysely, joka toteutettiin sekä sähköisesti että perinteisillä paperikaavakkeilla.

Suunnitelmaratkaisut on tehty tietoperustaan ja käyttäjäkyselyn tuloksiin perustuen. Suunnitelmassa on huomioitu alueen omistussuhteiden mahdolliset muutokset ja tämän vuoksi on esitetty kaksi vaihtoehtoista tapaa alueen kehittämiseksi. Näitä vaihtoehtoja voidaan hyödyntää myös rinnakkain.

Asiasanat: virkistysalueet, lähiliikuntapaikat, osallistava suunnittelu.

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences

Degree Program in Landscape Planning, Option of Landscape Design

Author: Pia Jylhä

Title of thesis: A development plan for Tannila recreation and sports area

Supervisors: Pirjo Siipola, Alena Salasova

Term and year when the thesis was submitted: autumn 2014

Number of pages: 42 + 6

The assigner for this work was Yli-li municipality technical department. Its purpose was to make a master plan level developmental plan to Tannila sports and recreation area. The aim was to make area suitable for sports and recreation for year round use to whole family. The plan was made by using the method of participatory planning and because of this an inquiry to users was arranged. This was made by electronic version and by paper version.

Planning solutions were made based on theoretical background and the findings from the inquiry. In this master plan, specific attention was paid to potential changes in the land ownership. Because of this, two alternative solutions to develop the area were created. These plans can also be used side by side.

Keywords: recreation areas, nearby parks, participatory planning.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ.....	3
ABSTRACT.....	4
1 JOHDANTO.....	6
2 AINEISTO JA MENETELMÄT.....	8
3 LÄHILIIKUNTAPAIKAT JA VIRKISTYSALUEET.....	10
3.1 Lähiliikuntapaikat.....	10
3.2 Virkistysalueet.....	10
3.3 Opastus.....	11
3.4 Palveluvarustus.....	12
3.5 Leikkivälineet.....	13
4 OSALLISTAMINEN SUUNNITTELUSSA.....	14
5 SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS.....	16
5.1 Nykytila.....	18
5.2 Luonnonolot.....	20
5.3 Maisemakuva.....	21
5.4 Kaavoitus ja maanomistus.....	21
5.5 Kalusteet, varusteet ja kasvillisuus.....	23
6 TANNILAN LIIKUNTA- JA VIRKISTYSPAIKAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA.....	25
6.1 Osallistamisen tulokset.....	25
6.2 Liikunta- ja virkistyspaikan kehittämissuunnitelma.....	27
7 YHTEENVETO JA POHDINTA.....	39
LÄHTEET.....	40
LIITTEET.....	42

1 JOHDANTO

Tannilan liikuntapaikka sijaitsee Oulussa Yli-lin suuralueella Tannilan kaupunginosassa. Tannilasta tuli vuoden 2013 alussa kuntaliitoksen yhteydessä Oulun pohjoisin kaupunginosa. Opinnäytetyön toimeksiantaja oli Yli-lin kunnan tekninen toimi. Tavoitteena oli tehdä liikuntapaikalle yleissuunnitelmatasoinen kehittämissuunnitelma, joka sisältää parannusehdotuksia ja ideoita alueen kehittämiseksi. Tämän pohjalta Tannilan liikuntapaikasta voidaan kehittää monipuolisesti oululaisia palveleva liikuntapaikka. Suunnittelualueeseen kuuluivat nykyinen liikuntapaikka kuntoratoineen, kota-alue ja entinen koulun piha.

Työssä arvioitiin Tannilan liikuntapaikan nykytila ja kehittämistarpeet. Asukkaita osallistamalla pyrittiin saamaan nykyisten ja tulevien käyttäjien kokemuksia sekä toiveita suunnittelun pohjaksi.

Työn ohjausryhmään kuuluivat Mervi Uusimäki Oulun liikuntavirastosta, kunnaninsinööri Alisa Forsander, Risto Päckilä, Markku Raappana, Juha Viitala, Tuomo Hökkä ja Elina Mäkelä Yli-listä. Oulun ammattikorkeakoulusta työtä ohjasivat Saara-Kaisa Konttori ja Pirjo Siipola sekä osallistamisessa Outi Virkkula. Yleissuunnitelman tekemisessä työtä ohjasi lisäksi Alena Salasova Mendel University of Brnosta.

Tannilan liikuntapaikan suunnittelun haasteena oli kuntaliitos, jossa Yli-li liitettiin vuoden 2013 vaihteessa Oulun kaupunkiin. Entinen Tannilan koulu pihoineen ja parkkipaikoineen sekä kiinteistölle kuuluva osa liikuntapaikasta siirtyivät kuntaliitoksen yhteydessä Oulun kaupungille. On olemassa mahdollisuus, että kiinteistö tulevaisuudessa myydään. Suunnitelmassa huomioitiin käyttäjiltä

saatu palaute sekä kuntaliitoksen tuomat mahdolliset muutokset alueen käytölle koulun tontin osalta. Liikuntapaikan omistussuhteista huomioitavaa on myös, että kuntorata ja sitä ympäröivät maat ovat useiden yksityisten maanomistajien mailla.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

Liikunta- ja virkistyspaikkoja koskevaa taustatietoa ja aiheeseen liittyvää tutkimustietoa kerättiin julkaisuista ja aihetta käsittelevistä kirjoista. Liikuntapaikan käyttäjiä osallistettiin kyselytutkimuksella. Kysely toteutettiin sekä sähköisesti että perinteisellä paperikaavakkeella (Liitteet 1, 2, 3 ja 4). Kyselyllä selvitettiin muun muassa mitä lajeja kuntalaiset haluavat liikuntapaikalla harrastaa ja mihin tämän hetkisiin asioihin he haluavat parannuksia. Valittavaksi oli listattu 18 eri urheilulajia, joista kukin vastaaja sai valita kolme mieluiten harrastamaansa. Lisäksi oli mahdollista valita vaihtoehto ”jokin muu”. Kysyttiin myös harrastaako vastaaja liikuntaa omaehtoisesti vai urheiluseurassa. Oli mahdollista vastata molempiin kyllä tai ei. Linkki sähköiseen kyselykaavakkeeseen lähetettiin Yli-lin koulun sähköisen Helmi-reissuvihkon kautta. Tällä pyrittiin tavoittamaan kouluikäisten perheet. Yli-lin koulussa on luokka-asteiden 1-9 lisäksi esiopetusta ja joustavan perusopetuksen luokka. Sähköinen kysely toteutettiin Webpropol- järjestelmän kautta.

Lähinnä iäkkäimpiä käyttäjiä ajatellen kahteen paikalliseen lähikauppaan toimitettiin paperisia kaavakkeita. Kaavakkeet olivat esillä kassan läheisyydessä palautuslaatikkoineen. Tällöin kyselyyn oli mahdollista vastata kaupassa asiointin yhteydessä. Kaavakkeet olivat esillä kaksi viikkoa. Tämän jälkeen kauppias postitti lomakkeet sovitusti minulle. Sähköisen ja paperisen kyselyn tulokset yhdistettiin tässä vaiheessa. Jakamalla kyselykaavakkeita kahdella eri tavalla pyrittiin saavuttamaan mahdollisimman laajasti kuntalaisia ja huomioimaan näin Oulun kaupungin liikuntastrategia.

Suunnittelualueeseen tutustuttiin maastokäynnillä, jolloin ohjaajan ja työn tilaajan kanssa kierrettiin kuntorata ja tutustuttiin ympäristöön sekä paikalla oleviin varusteisiin. Tuolloin tarkasteltiin suunnittelukohdetta huomioiden

maisemalliset seikat eli korostettavat ja kohentamista vaativat paikat. Arvioitiin myös suunnittelukohteen soveltuvuutta erilaisille urheilulajeille sekä virkistyskäytölle. Lisäksi nykyisen käytön jälkiä huomioimalla pyrittiin selvittämään kuinka liikuntapaikkaa oli tähän asti käytetty. Ohjausryhmä kokoontui luonnosvaiheessa kaksi kertaa kommentoimaan työtä.

Suunnittelun pohjana käytettiin alueen ilmakuvaa vuodelta 2010 ja erilaisia karttoja (asemakaava, peruskartta) sekä valokuvia. Menetelminä käytettiin nykytilan kartoitusta, käyttäjien osallistamista sekä tietokoneavusteista suunnittelua. Suunnitelmapiirustukset tehtiin AutoCAD- ohjelmalla ja havainnekuvat Adobe PhotoShopilla.

3 LÄHILIIKUNTAPAIKAT JA VIRKISTYSALUEET

3.1 Lähiliikuntapaikat

Liikkumaan kannustava arkiympäristö edistää liikunnan muodostumista osaksi elämäntapaa. Lähellä kotia sijaitsevat, omatoimiseen liikkumiseen innostavat liikuntapaikat ovat tärkeitä erityisesti lasten päivittäisen liikunnan kannalta. Tästä lähtökohdasta valtion liikuntapaikkarakentamista tukevissa strategioissa on korostettu vuodesta 2001 lähtien lähiliikuntapaikkojen merkitystä. (Nuori Suomi 2014, 3.)

Yleisellä tasolla lähiliikuntapaikoilla tarkoitetaan lasten ja nuorten liikuntaan sekä aikuisten terveyttä edistävään liikuntaan tarkoitettuja liikuntapaikkoja, jotka sijaitsevat asuinalueilla tai niiden läheisyydessä. Liikuntapaikkojen saavutettavuuden on todettu olevan tärkeä omaehtoiseen liikkumiseen vaikuttava tekijä. Tämän lisäksi lähiliikuntapaikkojen ominaisuuksina on korostettu muun muassa monikäyttöisyyttä, ympärivuotisuutta, maksuttomuutta ja vapaata käytettävyyttä. Tällöin liikunnan harrastaminen ei edellytä taloudellista panostusta tai esimerkiksi liikuntaseuran jäsenyyttä. Lähiliikuntapaikkoihin yhdistettäviä näkökulmia ovat myös sukupuolten välinen tasa-arvo sekä se, kuinka lähiliikuntapaikat onnistuvat tavoittamaan aktiivisten liikunnan harrastajien lisäksi oman terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat. (Nuori Suomi 2014, 5–6.)

3.2 Virkistysalueet

Virkistymisellä tarkoitetaan kaikenlaista toimintaa, joka piristää ihmistä henkisesti ja fyysisesti. Pitkällä aikavälillä virkistyminen on tärkeää fyysisen kunnan ja mielenterveyden ylläpitämisessä. Ulkona tapahtuva virkistyminen voi tapahtua päivittäisten rutiinien ohessa, kuten koira ulkoiluttaessa tai

viikonloppuisin ja lomilla retkeillen. Päivittäisten rutiinien ohessa virkistäytyminen tapahtuu usein lähellä kotia, kun taas loma-aikoina se tehdään kauempanakin. Ulkoilu on yksi maankäytön muoto ja se on tärkeää huomioida kaikessa maisemasuunnittelussa. Maankäyttömuotona ulkoilu on usein päällekkäinen muiden maankäyttömuotojen, kuten maa- ja metsätalouden, kanssa. (Stepankova, Bihunova & Kabai 2012, 6–8.)

Virkistysalueet ja ulkoilureitit kuuluvat Suomessa yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin. Yhdessä jokamiehen oikeuksien ja laajojen suojelualueiden kanssa ne tarjoavat ihanteelliset ulkoilumahdollisuudet verrattuna moniin Euroopan maihin. (Ympäristöhallinto 2013, viitattu 8.4.2014.) Pohjoismaissa metsien virkistyskäyttö on hyvin yleistä ja jopa osa kansallisidentiteettiä. Virkistyskäytöksi lasketaan kävelyn ja hiihtämisen ym. lisäksi marjojen ja sienien poimiminen, metsästys ja kalastus, uiminen sekä pyöräily. (Management of Recreation and Nature Based Tourism in European Forests. 2010, 50.)

3.3 Opastus

Pääopaste on tyypillisesti sijoitettu sisäänkäynnin yhteyteen, esimerkiksi parkkipaikalle tai vastaavaan paikkaan, jonne vierailijat luonnostaan pysähtyvät. Sen tarkoitus on antaa kävijöille yleiskuva alueesta. Pääopaste voi sisältää seuraavat tiedot: paikan nimi, paikan tai ylläpitävän organisaation logo, alueen kartta, ”olet tässä”-merkintä, kuvaus alueen reitistä ja nähtävyyksistä sekä mahdolliset aukioloajat. Opasteen on oltava yksinkertainen mutta informatiivinen ja silmäilemällä luettavissa. Luonnollisesti sen on oltava myös säänkestävä. (Keirle 2002, 121.)

Reittimerkit ovat reitin kulkua ohjaavia pieniä opasteita, jotka ovat isompien opasteiden välissä osoittamassa reitin suuntaa. Niissä on yleensä selvästi

vähemmän informaatiota kuin pääopasteissa. Tieto voi olla reitin suuntaa osoittava nuoli tai esimerkiksi alueen logo. (Keirle 2002, 120.)

Edellä mainittujen opasteiden lisäksi virkistysalueella voi olla informaatiotauluja. Niissä esitetään tietoja, joiden ansiosta kävijät saavat vierailustaan enemmän irti. Ihmiset eivät tule virkistysalueelle oppiakseen vaan rentoutuakseen, joten opastus ja tiedotus on tehtävä hauskaksi ja helposti ymmärrettäväksi. Jos tiedotusta on liikaa, käyttäjät jättävät sen huomiotta. On siis mietittävä mitä halutaan sanoa ja silloinkin muistettava ytimekäs tyyli. On esitetty, että sata on maksimimäärä sanoja, joita yhteen tiedotteeseen kannattaa laittaa. Ensivaikutelma on tärkeä opastauluissakin, joten opasteen ulkonäköä kannattaa miettiä. Valokuvat ja grafiikka ovat suositeltavia ja niillä voidaan korvata valtava määrä sanoja. (Keirle 2002, 176–177.)

3.4 Palveluvarustus

Varusteilla tarkoitetaan virkistysalueista puhuttaessa palveluvarustusta, jolla mahdollistetaan alueen tarkoituksenmukainen käyttö. Tällaisia varusteita ovat muun muassa parkkipaikka, penkit, pöydät, roska-astiat, valaistus, aidat, portit, portaat, opasteet, pyörätelineet ja niin edelleen. Sen lisäksi, että varusteilla saadaan alueen käyttö miellyttäväksi, niillä myös kontrolloidaan sitä. Parkkipaikoilla, reiteille ja toiminnoille ohjaamisella sekä roskaamisen estämisellä varmistetaan käyttäjien turvallisuus ja ympäristön säilyminen viihtyisänä. (Keirle 2002, 103–104.)

Jos parkkipaikka on avonainen alue, autot muuttuvat kuumina kesäpäivinä nopeasti tukalan kuumiksi. Jättämällä tai istuttamalla parkkitilojen väliin puita, saadaan varjostusta ja miellyttävämpi mikroilmasto parkkialueelle. (Bell 2008, 59.)

3.5 Leikkivälineet

Lapsille on hyödyllistä saada leikkiä luonnonympäristössä. Leikkivälineiden valinnassa tulee huomioida, että lähiliikunta- ja virkistysalueella olisi kaiken ikäisille käyttäjille sopivia välineitä, jotka mahdollistavat ikäkauteen sopivia leikkejä ja toimintoja. Riskien otto ja haasteet ovat tärkeässä roolissa lasten ulkoleikeissä. Leikeissä usein haetaan rajoja ja testataan taitoja. Liikkeitä toistetaan, kunnes ne hallitaan hyvin. Leikkipaikkojen suunnittelussa nämä tarpeet on hyvä huomioida ja pyrkiä eliminoimaan hallittavissa olevat riskit, jotta leikkiä ei tarvitse riskien vuoksi turhaan rajoittaa. (Shackell, Butler, Doyle & Ball (Ei julkaisuvuotta) 10–11.)

Perusliikkeet, kuten ryömiminen, konttaaminen ja tasapainoilu, kuuluvat 0-3-vuotiaiden motoriseen kehitykseen. Pääsääntöisesti alle kuusivuotiaiden liikkuminen on omaehtoista eli lapsi tekee sen omasta halustaan ja mielenkiinnosta. Leikkiminen tapahtuu yksin tai rinnakkain. Aikuisen tehtävä on antaa mahdollisuus monipuoliseen ja vaihtelevaan liikkumiseen. (Nuori Suomi 2005, viitattu 8.4.2014.)

Aitojen käyttöä leikkialueilla ei suositella ellei niillä ole tarve estää pääsyä vaaralliseen paikkaan, kuten tielle. Alueen rajaaminen on suositeltavampaa tehdä istutuksin tai maavallein. Leikkialueella tulisi olla lapsille ja nuorille sopivia istumapaikkoja, joita voi käyttää myös leikkivälineenä. Aikuisille tarkoitettujen istumapaikkojen olisi hyvä olla leikkipaikan sisällä, jolloin heidän on helpompi liittyä lasten leikkeihin. (Houston, Worthington & Harrop 2006, 5.)

Yleisesti virkistys- ja leikkipaikoilla positiiviseksi ominaisuudeksi mielletään se, että ympärillä olevaan metsään näkee sisälle (Galev 2010, 105).

4 OSALLISTAMINEN SUUNNITTELUSSA

Julkiset viheralueet ovat dynaamisia eli ne reagoivat käyttäjiensä tarpeisiin. Osallistavalla suunnittelulla tarkoitetaan käytäntöä, jossa suunnittelukohteen käyttäjät osallistuvat ympäristönsä suunnitteluun. Tämä käytäntö sopii erityisesti lähiliikuntapaikkojen suunnittelun apuvälineeksi, sillä alueen asukkaat ja käyttäjät ovat ympäristönsä asiantuntijoita. Yhdistämällä tämä heidän paikallistuntemukseensa, osallistavalla suunnittelulla on mahdollista kerätä hyvin tietoa kohteesta ja saada suunnitelma vastaamaan todellisia tarpeita. Kun osallistettavien joukko on mahdollisimman monimuotoinen, ideoita voidaan tarkastella useasta näkökulmasta. Suunnitteluprosessin aikana osallistava suunnittelu antaa tilaisuuden varautua mahdollisiin konflikteihin, kun erilaiset näkemykset ovat selvillä alusta alkaen. Parhaimmillaan tämä voi johtaa ajan ja kustannusten säästöön. (Van Herzele, Collins & Heyens 2005, 10.)

Osallistavan suunnittelun yksi tavoite on luoda kohteen käyttäjälle niin sanottu omistajuuden tunne. Tämä voidaan saavuttaa, kun käyttäjällä on tunne siitä, että hän voi vaikuttaa ympäristöönsä. Tämä tunne voi rohkaista käyttämään aluetta useammin ja huolehtimaan sekä ottamaan vastuuta siitä. Tämän lisäksi osallistamisprosessi antaa mahdollisuuden oppimiseen kaikille osapuolille. (Van Herzele ym. 2005, 11-12.)

Nuori Suomi ry:n teettämässä lähiliikuntapaikkojen arviointitutkimuksessa nousi esiin tarve kiinnittää enemmän huomiota osallistamiseen. Lasten ja nuorten osallistamisen lisäksi tulisi kuulla myös lähiympäristön aikuisväestöä. Tässä tutkimuksessa yli 40 % lasten vanhemmista oli sitä mieltä, että he eivät olleet saaneet vaikuttaa riittävästi lähiliikuntapaikkansa suunnitteluun. (Nuori Suomi 2014, 56.)

Tässä työssä käyttäjiä osallistamalla pyrittiin saamaan esiin liikuntapaikan tämän hetkiset kehittämistarpeet. Selvitettiin käyttäjien eniten harrastamat lajit ja kulkutapa liikuntapaikalle. Tulosten perusteella aluetta pyrittiin

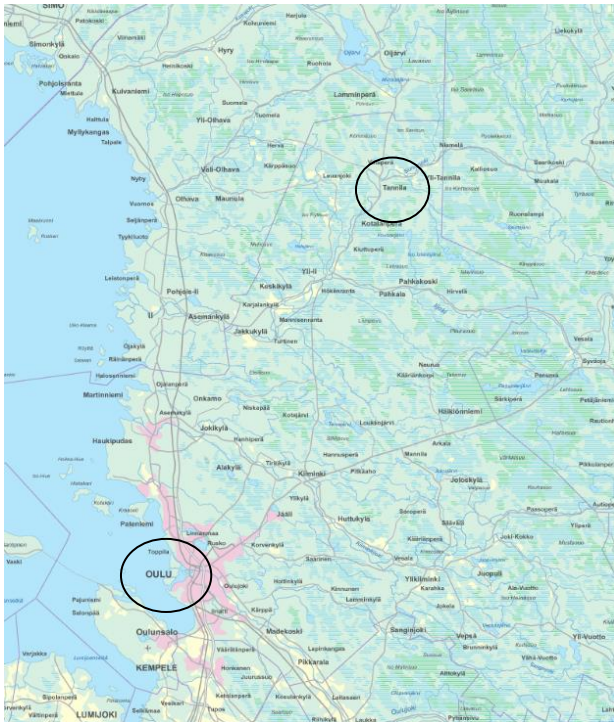
suunnitelmassa kehittämään siten, että se palvelee paremmin haluttujen lajien käyttöä.

5 SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS

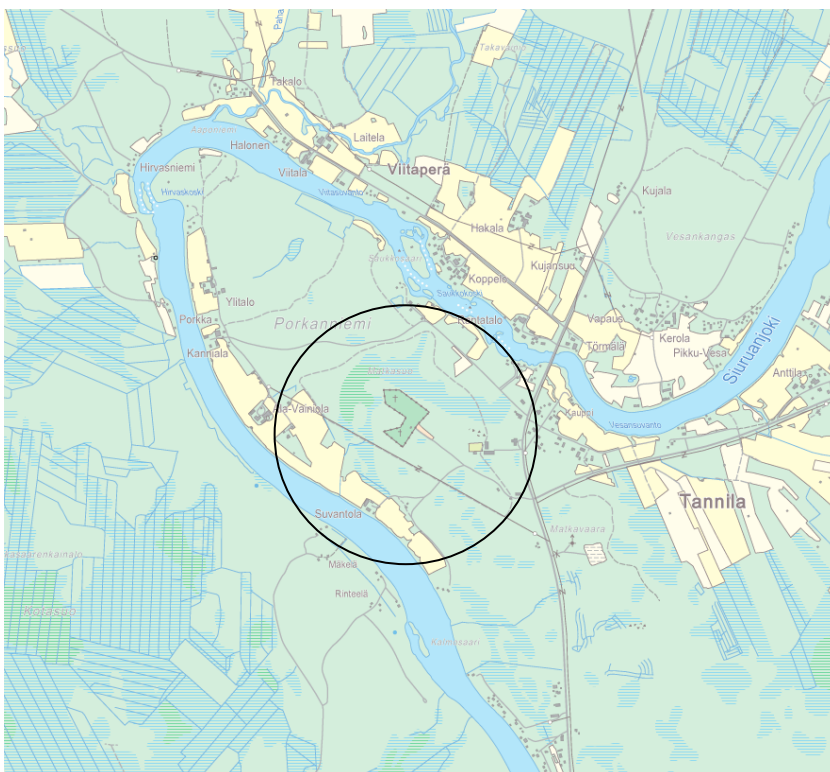
Tannilan liikuntapaikka sijaitsee noin 15 km Yli-lin keskustasta pohjoiseen. Sen läheisyydessä virtaa Siuruanjoki (*KUVA 1 ja KUVA 2*). Alue on korkeuserojensa ja monipuolisuutensa vuoksi Oulun kaupungin alueella poikkeuksellinen. Suunnittelualueella on suota, avointa niittyä, peltoa ja metsää. Puuvartisten kasvien menestymisvyöhykkeistä Tannila sijoittuu V-VI-vyöhykkeiden rajalle.

Alue liittyy harvaan asutukseen Tannilantieltä (Mt 849) erkaantuvien Hirveläntien ja Matkavaarantien kautta. Myös Porkkaniementieltä on yhteys kuntoradalle. Nykyinen pääyhteys on Matkavaarantien kautta entisen Tannilan koulun parkkipaikan ja pihan kautta. Liikuntapaikka palvelee lähinnä Yli-lin suuralueen asukkaita. Luonteeltaan se on luonnonläheinen ja reitti kulkee yhden asuinkiinteistön läheisyyttä lukuunottamatta metsän keskellä (*KUVA 3*). Liikuntapaikalle voidaan saapua kahdesta eri kohdasta mutta erillisiä pistoreittejä kuntoradalle ei ole. Kooltaan suunnittelualue on noin 4 km².

Tarkasteltava alue jakautuu kahteen osaan: kuntorataan ja mäenlaskupaikkaan, jossa on kota. Suunnitelmassa aluetta tarkastellaan kahdesta näkökulmasta. Suunnitelmassa A oletetaan, että alueen käyttömahdollisuudet eivät muutu. Tässä versiossa mäenlasku- ja kotapaikalle suunnitellaan oleskelu- ja liikuntavälineiden avulla koko perhettä palveleva alue. Suunnitelmassa B varaudutaan koulun tontin käytön rajoituksiin. Siinä esitetään vaihtoehtoinen reitti liikuntapaikalle saapumiseen uusine parkkipaikkoineen. Lisäksi kuntoradalle esitetään vaihtoehtoinen reitti. Tämä reitti on suunnitelmassa esteetön, ja sitä voidaan hyödyntää rinnakkain myös suunnitelma A:n kanssa.

KUVA 1. Suunnittelualueen sijainti. (© MML 2014, taustakarttasarja, Avoimien aineistojen tiedostopalvelu, viitattu 14.4.2014.)

KUVA 2. Suunnittelualue. (© MML 2014, taustakarttasarja, Avoimien aineistojen tiedostopalvelu, viitattu 14.4.2014.)

KUVA 3. Rakennukset ja kentän alue ilmakuvassa. (© MML 2014, ortoilmakuva, viitattu 14.4.2014.)

5.1 Nykytila

Liikuntapaikalla on valaistu murskepintainen kenttä, joka toimii kesäisin pallokenttänä ja talvisin siihen jäädytetään jääkiekkokaukalo (*KUVA 4*). Alueen laidalle on rakennettu lautailu- ja kelkkailumäki paikalla luonnostaan olevaan mäen rinteeseen. Mäen yläosassa on kyläyhdistyksen rakentama hyväkuntoinen kota, jossa on tulisija (*KUVA 5*). Tältä paikalta lähtee 2,6 km pitkä valaistu, ympärivuotisessa käytössä oleva kuntorata. Kuntoradasta on parhaillaan tekeillä ulkoilureittisuunnitelma. Kentän reunalla on koulun käytöstä jääneitä keinoja ja koulurakennuksen ulkoseinässä on kiipeilyseinä. Joitakin vanhoja yleisurheiluvälineitä on myös edelleen kentän läheisyydessä.

Tannilan liikuntapaikalla on hyvät mahdollisuudet monipuoliseen liikunnan harrastamiseen ja se täyttää lähiliikuntapaikoille asetetut vaatimukset. Urheilun lisäksi alue sopii mainiosti myös muuhun virkistyskäyttöön.

KUVA 4. Murskepintainen kenttä.

KUVA 5. Kyläyhdistyksen rakentama kota.

Liikuntapaikan yhteydessä oleva entinen koulurakennus on rakennettu vuonna 1959 ja se on peruskorjattu vuonna 1989 (KUVA 6.). Koulutoiminta loppui vuonna 2010. Rakennus sopii hyvin erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Koulurakennusta on viimeksi ylläpitänyt Tannilan maa- ja kotitalousseura. Koulun tiloissa kokoontuvat tällä hetkellä erilaiset urheilu- ja käsityöharrastajaryhmät. Lisäksi siellä järjestetään tapahtumia, kuten myyjäisiä ja laulutilaisuuksia.

Entiseen koulukiinteistöön kuuluu asunto-osa (KUVA 7). Osassa asunnoista on tällä hetkellä vuokralaiset. Kentän laidalla on huoltorakennus, jonka yhteydessä on lämmin pukukoppi (KUVA 8).

KUVA 6. Koulurakennus.

KUVA 7. Asuntosiipi.

KUVA 8. Pukukoppi ja huoltorakennus.

5.2 Luonnonolot

Maasto alueella on monipuolista: suunnittelualueella on Oulun seudulle harvinaisia isoja korkeuseroja ja kasvillisuus vaihtelee kangasmetsästä suohon ja viljeltyyn peltoon (*KUVA 9*). Korkeus merenpinnasta vaihtelee 75 – 97,8 m.

KUVA 9. Kasvillisuus suunnittelualueella. (© MML 2014, ortoilmakuva, viitattu 14.4.2014.)

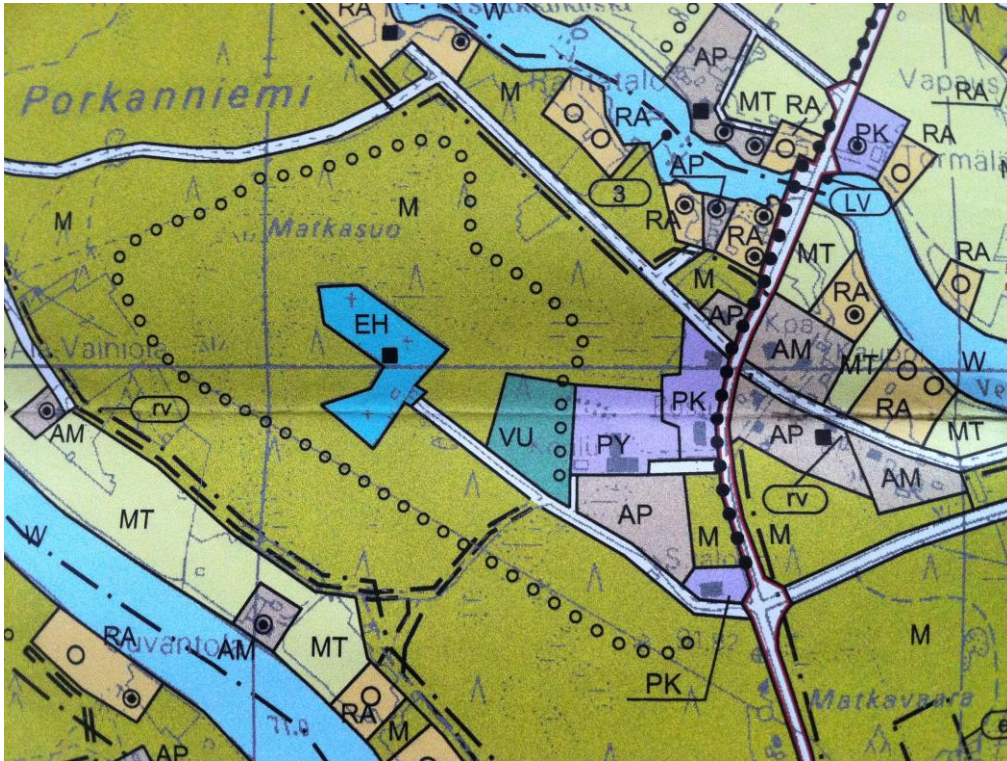
5.3 Maisemakuva

Kuntoradan varrella vuorottelevat suljetut ja avoimet näkymät tekevät reitistä vaihtelevan ja mielenkiintoisen. Taukopaikalta aukeaa kaunis, avara suonäkymä. Näkymä tälle suolle on helposti mahdollista avata myös kuntoradan pienemmän taukopaikan kohdalta.

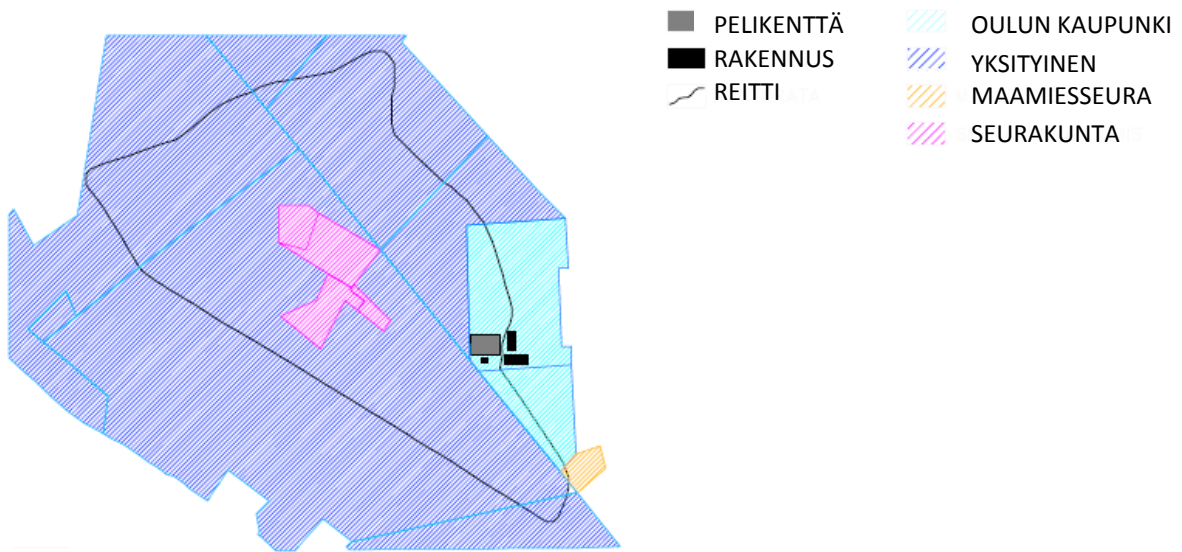
Maisemaa heikentäviä seikkoja ovat kuntoradan leikkaukset metsänpohjassa. Nämä kohdat ovat lisäksi alttiita eroosiolle, koska kasvillisuus ei sido maata paikalleen. Eroosiota aiheuttavat sateet sekä kota-alueella ihmisten liikkuminen. Kulkua kota-alueella ei ole mitenkään ohjattu pinnoittein tai aidoin, vaan se tapahtuu vapaasti koko kota-alueen ympäristössä. Tämä aiheuttaa metsänpohjan kulumista.

5.4 Kaavoitus ja maanomistus

Yleiskaavassa suunnittelualueella on merkinnat VU (urheilu- ja virkistyspalvelualue), PY (julkisten palvelujen ja hallinnon alue) sekä M (maa- ja metsätalousvaltainen alue) (KUVA 10). Suunnittelualueen maanomistajia ovat Oulun kaupunki, Tannilan maamiesseura sekä kuusi yksityistä maanomistajaa (KUVA 11).

KUVA 10. Alueen yleiskaava. (Skannattu osayleiskaavasta 2012.)

KUVA 11. Suunnittelualueen maanomistus.

5.5 Kalusteet, varusteet ja kasvillisuus

Kuntoreitti on merkitty nuoliviitoilla reitin alussa ja lopussa. Paikalla ei ole tällä hetkellä alueen yleisopastetta eikä infotauluja (KUVA 12).

KUVA 12. Nykyinen reittipaste.

KUVA 13. Nykyisiä välineitä.

Mäenlaskupaikalla oleva kota on hyväkuntoinen ja sen sisällä on istuskelupaikkoja. Ulkona penkkejä tai pöytiä ei ole ollenkaan. Mäenlaskupaikan läheisyydessä on vanhoja huonokuntoisia yleisurheiluvälineitä (*KUVA 13*). Välineistö on ilmeisesti aikanaan rakennettu vastaamaan koululaisten tarpeita, joten alle kouluikäisiä ne eivät juuri palvele. Suunnittelualueella ei ole luonnonkasvien lisäksi istutettua kasvillisuutta.

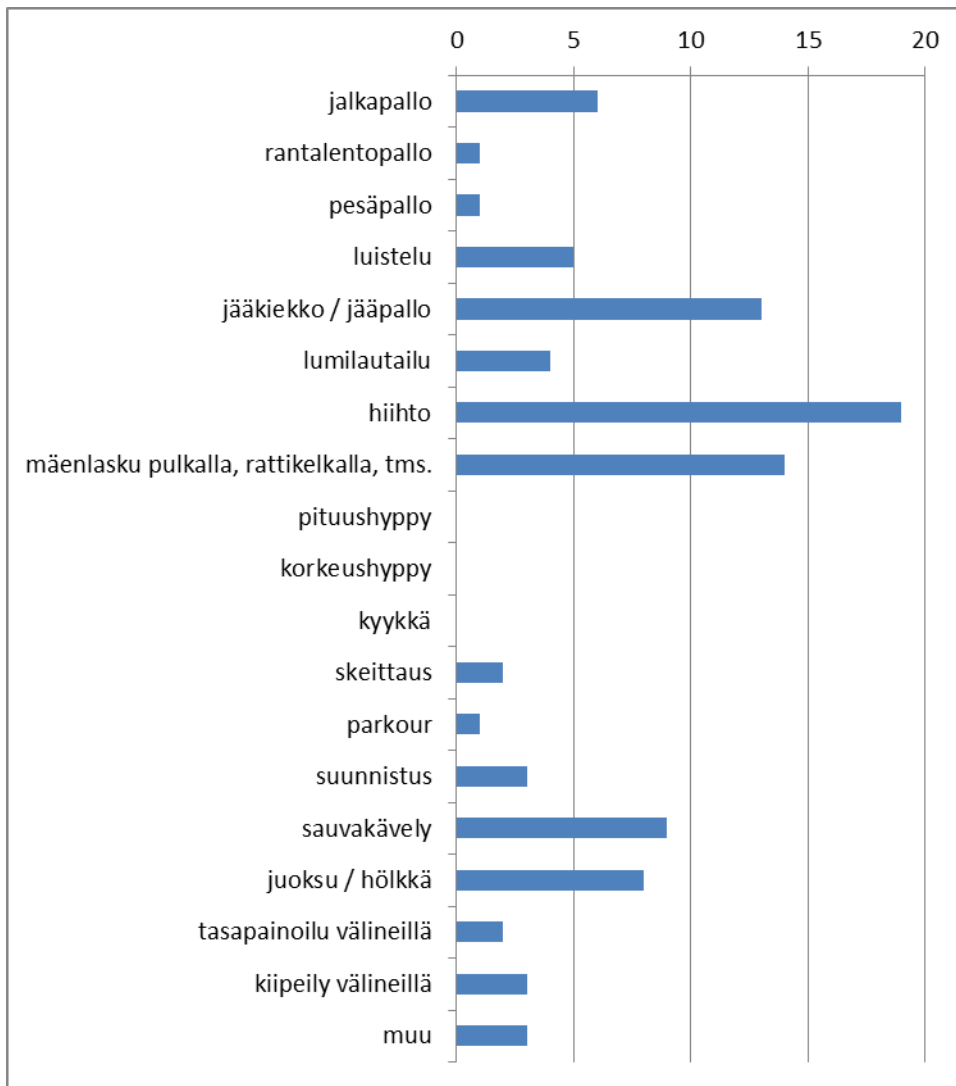
6 TANNILAN LIIKUNTA- JA VIRKISTYSPAIKAN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

6.1 Osallistamisen tulokset

Käyttäjäkyselyyn tuli yhteensä 35 vastausta eli kyselyllä tavoitettiin tätä työtä varten riittävä määrä Yli-lin asukkaista. Vastauksista 22 oli sähköisiä ja 13 paperisia. Vastaajien ikä vaihteli välillä 11 - 75 vuotta. Molemmat kyselymenetelmät tulivat hyvin edustetuiksi ja kyselyllä tavoitettiin toiveiden mukaisesti kaikki ikäryhmät.

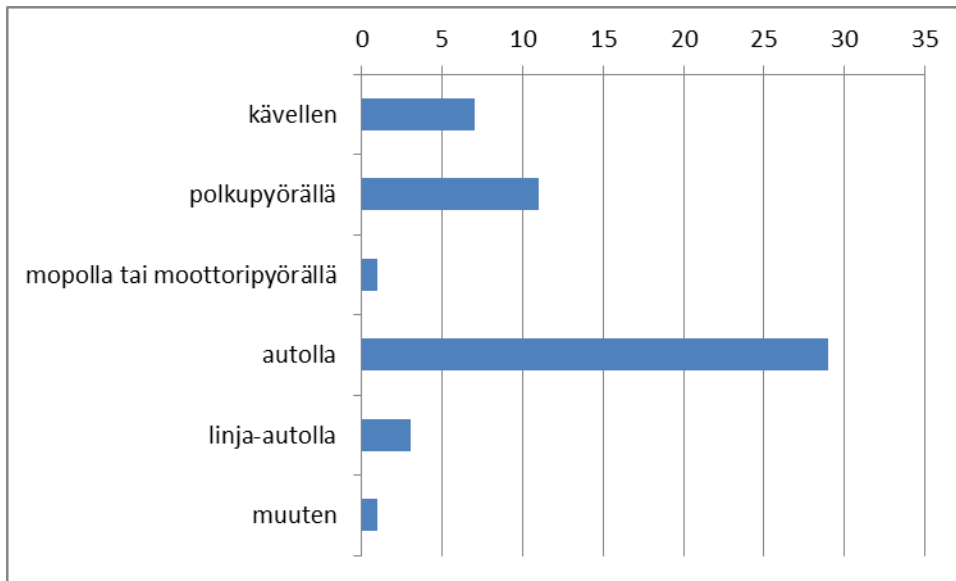
Kyselyn tulosten mukaan kolme ylivoimaisesti suosituinta urheilulajia olivat hiihto, mäenlasku sekä jääkiekko / jääpallo. Myös sauvakävely, juoksu / hölkkä ja jalkapallo olivat lajeja, joita vastaajat toivoivat alueella voitavan harrastaa (KUVA 14). Muita vaihtoehtoja oli ehdotettu kahdessa lomakkeessa. Näihin oli ehdotettu frisbeegolfia ja mäkihyppyä. Parannusehdotuksissa mainittiin useaan kertaan kaukalon verkkojen ja valaistuksen puute.

Vastaajista 28 käytti Tannilan liikuntapaikkaa omaehtoiseen liikkumiseen, urheiluseurassa tapahtuvaan liikkumiseen sitä käytti yhdeksän. Osa vastaajista liikkui sekä urheiluseurassa että omaehtoisesti, osa vastaajista ei käyttänyt liikuntapaikkaa tällä hetkellä ollenkaan. Omaehtoisten liikkujien selvä enemmistö tukee liikuntapaikan asemaa lähiliikuntapaikkana.

KUVA 14. Suosituimmat lajit käyttäjäkyselyn mukaan.

Valtaosa liikuntapaikan käyttäjistä ilmoitti kulkevansa paikalle autolla (KUVA 15). Tämän vuoksi liikuntapaikalle suunniteltiin uusi kulkuyhteys ja parkkipaikka suunnitelmassa B, jotta paikalle voi tulevaisuudessakin saapua autolla. Toiseksi tyypillisin kulkuväline oli polkupyörä. Tannilan liikuntapaikka on saavutettavissa myös julkisilla kulkuvälineillä ja pieni osa vastaajista ilmoitti saapuvansa sinne linja-autolla.

KUVA 15. Käyttäjien kulkutavat liikuntapaikalle.

6.2 Liikunta- ja virkistyspaikan kehittämissuunnitelma

Suunnitelmassa esitetään Tannilan virkistyspaikan kehittämisideoita ja siitä on vaihtoehtoiset versiot A ja B. Suunnitelma A:ssa maanomistus säilyy ennallaan tai ei vaikuta alueen käyttöön. Suunnitelmassa B koulun tonttia ei voida enää käyttää ja liikunta- ja virkistysaluetta kehitetään jäljelle jäävien mahdollisuuksien puitteissa. Kuntorata säilyy molemmissa versioissa mutta reitin linjaukset ovat erilaiset. Oleskelualue jää suunnitelmasta B pois kun taas versiossa A sitä on kehitetty edelleen jo olemassa olevan kodan yhteyteen. Parkkialue ja yhteys sinne on suunniteltu suunnitelmassa B uuteen paikkaan, suunnitelmassa A se säilyy ennallaan.

SUUNNITELMA A

Suunnitelmaratkaisut on esitetty liitteessä 5. Suunnitelmassa on kehitetty erityisesti oleskelualueita.

Reitin linjaus

Kuntoradan linjaus ja pituus (2,6 km) säilyvät suunnitelmassa ennallaan. Reitti tarjoaa vaihtelevaa luonnonympäristöä ja palvelee nykyisellään haluttujen lajien käyttöä.

Opastus

Opasteita tulee olemaan kolmenlaisia: pääopaste, opastetauluja, joissa on tietoa alueesta ja sen käytöstä sekä opasteviittoja reitin varrella. Opastaulut tulevat olemaan Oulun kaupungin ohjeistuksen mukaisia. Pääopaste tulee parkkipaikan yhteyteen. Siinä on kuvattu kuntoreitti kartalla. Lisäksi taulussa on liikuntapaikan osoite hätänumeroineen. Myös vapaata tilaa on varattu mm. ilmoituksille tapahtumista. Kota-alueella ja reitin alussa on teeman mukaiset opasteet. Kuntoradan varrella on 250 metrin välein viitoitus, josta selviää kuljettu matka.

Suunnittelualueen ympärillä virtaa Siuruanjoki. Sana siurua on todennäköisesti saamenkielistä alkuperää ja johdettu saukkoa merkitsevästä sanasta 'tjeures'. Siuruanjoessa on Saukkokoski sekä Saukkosaari, ja tällä perusteella alueen teemaksi valittiin saukko, joka esiintyy oleskelualueen opasteissa.

Saukosta sanotaan: “Saukot ovat leikkisiä eläimiä. Ne saattavat laskea lumipenkalta mäkeä öisin.”

Tässä on lumipenkka Tannilassa. Paikalle tulee taulu, jossa kuva saukosta laskemassa mäkeä sekä seuraava teksti.

Tiesitkö? Saukot ovat mäenlaskun mestareita ja ne voivat liukua myös tasaisella maalla. Ne ottavat ensin vauhtia ja liukuvat sen jälkeen mahallaan. Kävelyyn verrattuna tämä säästää energiaa. Hyödyn lisäksi tämä on saukoille myös hupia. Ne saattavat kiivetä lumipenkan päälle ja laskea siitä alas yhä uudelleen ja uudelleen.

(Ranua Zoo 2014, viitattu 9.4.2014.)

“Saukolle luonteva elintapa on jatkuva kiertely.”

Tästä liikuntapaikan käyttäjät pääsevät kiertelemään. Reitin alkuun tulee taulu, jossa pelkistetty karttakuva alueesta ja teksti:

Tiesitkö? Saukot ovat aktiivisia pääasiassa öisin ja ne elävät yksinäisen kulkijan elämää.

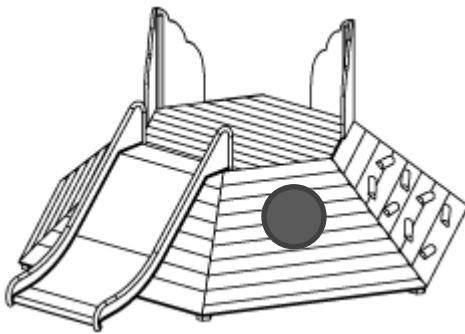
(Ranua Zoo 2014, viitattu 9.4.2014)

“Saukolla on laaja reviiri, jossa se tyypillisesti pesii koloissa.”

Kota edustaa saukon koloa. Sen ulkopuolelle tulee taulu, jossa tietoa saukon elinpiiristä. Lisäksi tauluun tulee ohjeita kodan käyttöä varten (tulen, roskien jne. käsittely).

“Talvella saukko usein kalastaa sukeltamalla jään alla.”

Kodan viereen leikkipaikalle tulee tämän tyyppinen leikkiväline, jossa on reikiä, jolloin siinä voi leikkiä kalastavansa kuten saukko.

<http://www.richter-spielgeraete.de> (kuva muokattu)

Valaistus

Kyselyn mukaan jääkiekkokaukalo kaipaa parempaa valaistusta, joten kentän valoja tulee lisätä. Myös parkkialue tulee valaista. Kodan alueelle voisi tulla lämpimämpää valoa, jolloin tunnelma säilyy rauhallisena. Näyttävimpiä suuria puita voidaan kohdevalaista. Kuntoradan valot eivät riitä valaisemaan mäenlaskupaikkaa, joten sinnekin tulee suunnata valoja. Näin mäenlaskupaikkaa voidaan käyttää paremmin myös illan pimetessä.

Pysäköinti

Suunnitelmassa A kulku ja pysäköinti säilyvät entisellä paikallaan. Pysäköintipaikalle lisätään pääopaste ja valaistusta parannetaan.

Kalusteet ja varusteet

Mäenlaskupaikalle osoitetaan ylös kiipeämistä varten reitti, johon tulee puupölkkyihin kiinnitetty köysijohde. Köydellä osoitetaan kulkureitti ja siitä saa tarvittaessa tukea. Tällä pyritään lisäämään mäen turvallisuutta estämällä yhteentörmäyksiä, joita voi sattua, jos laskijat ja nousijat kulkevat samalla linjalla. Portaiden talviajan kunnossapidon haasteiden vuoksi suunnitelmassa päädyttiin kevytrakenteisempaan ratkaisuun mäenlaskun ja kiipeämiskohdan eriyttämisessä.

Koska liikuntapaikan halutaan palvelevan kaikenikäisiä, kodan ja mäenlaskupaikan yhteyteen laitetaan pienimmille käyttäjille sopivia välineitä. Näitä ovat ryömimiseen, konttaamiseen ja tasapainoiluun innostavat välineet, kuten puiset tunnelit ja puomit. Ne mahdollistavat myös toimimisen yksin tai rinnakkain. Lisäksi kodan yhteyteen tulee isompia tasapainoiluvälineitä, jotka sopivat monenikäisille ja niillä voi tarvittaessa myös istua (*KUVA 15 ja KUVA 16*). Leikkialueelle tulee myös saukko-teeman mukainen liukumäki. Vanhat yleisurheiluvälineet ovat huonokuntoisia, eivätkä käyttäjät ole kyselyn mukaan kiinnostuneita yleisurheilusta, joten ne voidaan poistaa. Kota-alueelle tulee kaksi penkkiryhmää.

KUVA 15. Puiset tunnelit sopivat pienimmille ulkoilijoille. Tasapainoilupölkkyt voivat toimia myös istuimina.

KUVA 16. Isot luonnonkivet sopivat metsäiselle leikkipaikalle.

KUVA 17. Parrupenkin muunnelma.

Pinnoitteet

Kota-alueen ja mäenlaskupaikan yhteydessä metsänpohjan kulumista voidaan ehkäistä ohjaamalla kulkua valituille reiteille ja pinnoitetuille kulkuväylille. Pinnoite voi olla osin kestopuuta ja osin kivituhkaa. Leikkivälineiden ympärillä pinnoite on puuhaketta, joka sopii turva-alustaksi metsäympäristöön.

KUVA 18. Pinnoitetyyppejä: kestopuu.

Kasvillisuus

Alueen metsäinen ja luonnonmukainen ilme tulee säilyttää. Kasvillisuutta lisätään harkiten eri toimintojen jäsentämiseen ja maa-aineisten sitomiseen niillä kohdin, joissa metsänpohjassa on voimakkaita leikkauksia.

Kääpiövuorimäntyä (*Pinus mugo* var. *pumilio*) istutetaan kota-alueelle toimintoja ja kulkuväyliä rajaamaan. Ensimmäisinä vuosina istutukset suojataan puisilla aidoilla. Kääpiövuorimänty pysyy matalakasvuisena ilman leikkaustakin, täysikokoisena se on 50 - 100 cm korkea havupensas. Vuosiversoja voidaan tarvittaessa työstää. Vuorimäntyyn verrattuna neulaset ovat lyhemmät ja

kasvavat tiheämmässä. Myös paahteessa viihtyvä kääpiövuorimänty sietää metsämäntyä paremmin varjoa. (Suomalainen taimi 2013, viitattu 8.4.2014.)

Tuivio muistuttaa maanmyötäisiä katajia, mutta sen lehdet kestävät paremmin tallausta ja se menestyy myös kuivassa rinteessä. Leikkauksen tarvetta ei ole eikä sillä ole havaittu kasvintuhoojia. Kasvi peittää muutaman vuoden kuluessa neliömetrin alan. Kasvupaikan suhteen vaatimaton tuivio sietää myös varjoa huomattavasti paremmin kuin esim. kataja. Kasvi talvehtii lumen alla Rovaniemen korkeudella saakka. (Suomalainen taimi 2013, viitattu 8.4.2014.)

Kuntoradan varrella on useissa kohdissa jyrkkiä rinteiden leikkauksia, joissa maata ei ole sidottu mitenkään. Nämä paikat ovat alttiita eroosiolle etenkin taukopaikoilla. Taukopaikkojen alueella maata sidotaan näissä kohdin istuttamalla tuivioita (*Microbiota decussata*) peittokasviksi rinteisiin.

Kotkansiipisaniainen (*Matteuccia struthiopteris*) on Suomessa luonnonvarainen kosteikkokasvi. Se menestyy myös tavallisessa puutarhamaassa varjoisissa ja tuulensuojaisissa paikoissa. Se ei kuki vaan sen koristearvo perustuu maljamaiseen lehdistöön. (Suomalainen taimi 2013, viitattu 8.4.2014.) Kotkansiipisaniaista istutetaan ryhminä oleskelualuille koristekasviksi.

Pelikenttä

Pelikenttä säilyy suunnitelma A:ssa. Murskepintainen kenttä, joka on talvella jäädytetty luistelua varten, kaipaa lisävalaistusta sekä päätyverkot. Koska kentän käyttö painottuu vapaa-ajan pelailuun, sen ei tarvitse täyttää virallisia kilpaurheilulle asetettuja vaatimuksia. Näin ollen kentän mitat säilytetään suunnitelmassa ennallaan. Pienemmille ja mailattomille luisteliijoille jäädytetään oma alueensa isomman kentän sivuun huoltorakennuksen päätyyn. Ajatus on,

että pienten luistelijoiden ei tarvitse missään vaiheessa ylittää isompaa pelikenttää siirtyessään luistelemaan.

Lumen kasaus

Kentältä poistettu lumi kasataan, kuten tähänkin asti, kentän reunoille. Parkkipaikan ympärillä on myös nykyisellään hyvin tilaa lumen kasaukselle.

Toteutusvaiheet

Toteutus voidaan tehdä vaiheittain huomioiden käyttäjäpalautteen mukainen kiireellisyys- ja tärkeysjärjestys.

- Kentälle asennetaan päätyverkot ja lisätään valaistusta.
- Alueella nykyään olevat, huonokuntoiset varusteet poistetaan.
- Oleskelualueelle asennetaan varusteet, pinnoitteet ja infotaulut sekä istutetaan kasvit.
- Mäenlaskupaikalle asennetaan köysijohde.
- Pysäköintipaikalle asennetaan lisävalaistus ja pääopaste.
- Reittiopasteet asennetaan paikalleen.
- Raivataan tila mailattomalle luistelupaikalle ja tehdään pohjatyöt sitä varten.

SUUNNITELMA B

Suunnitelmaratkaisut on esitetty liitteessä 6. Tässä suunnitelmassa virkistysaluetta on kehitetty reittiä monipuolistamalla, koska oleskelualue ja pelikenttä poistuvat käytöstä.

Reitin linjaus

Vaihtoehtoinen reitti suunnitelmassa B on suunniteltu ajatellen tilannetta, että koulun tontti ja sillä oleva nykyinen kuntoradan osuus poistuisivat käytöstä. Tässä vaihtoehdossa reitti kulkee kentän vierestä metsän läpi suolle ja siitä edelleen olemassa olevalle kuntoradalle. Metsä- ja suo-osuuksille tulee pinnoite noin 280 metrin matkalle. Tästä reittiosuudesta voidaan tehdä esteetön ja se on mahdollista rakentaa myös suunnitelma A:han alkuperäisen reitin lisäksi. Reitin loppuosa ennen koulua voidaan joutua myös siirtämään 300 metrin verran. Reitin kokonaispituudeksi tulee tällöin noin 2,7 km. Hiihtolenkki ei olisi kiertolenkki, kuten suunnitelma A:ssa, vaan hiihtäjät kävisivät kääntymässä suon reunalla. Hiihtolenkin pituus olisi noin 5 km.

Opastus

Uudelle parkkipaikalle tulee virkistyspaikan pääopaste. Reitin varrelle asennetaan reittopasteet 250 metrin välein.

Valaistus

Uusi parkkipaikka ja reitin uudet osuudet valaistaan. Valaistuksessa voidaan hyödyntää käytöstä poistuvan reitin valopylväitä.

Pysäköinti

Suunnitelmassa B uusi parkkipaikka sijoitettiin uuden tieliittymän ja kentän väliselle alueelle. Kyselyn mukaan valtaosa liikuntapaikan käyttäjistä kulkee paikalle omalla autolla, joten parkkipaikalle on tarve. Suunnitelmassa autojen parkkeeraus ja saattoliikenne on tehty mahdollisimman turvalliseksi ja toimivaksi. Parkkipaikka on tyypiltään ympäriajettava. Parkkiruutujen väliin jätetään joitakin puita varjostamaan aluetta. Tulee huomioida, että uusi tie ja

parkkialue tulisivat olemaan yksityisen maanomistajan mailla. Tässä vaihtoehdossa tie ei kuitenkaan kulje rakennusten pihojen kautta.

Kalusteet ja varusteet

Uudelle taukopaikalle tulee penkkiryhmä, pöytä ja roska-astia. Tämä paikka sijaitsee autotien läheisyydessä ja siitä voidaan myös siirtyä kuntoradalle. Tien varressa on parkkitilaa kahdelle henkilöautolle.

Pinnoitteet

Uuden taukopaikan ja parkkipaikan pinnoitteena käytetään kivituhkaa. Parkkipaikan ja suon välisellä metsäosuudella reitin pinnoitteena käytetään metalliritilää. Reitti voidaan kulkea tällöin myös pyörätuolilla ja lastenrattaita työntäen. Osuudella olevan korkeuseron vuoksi puiset pitkospuut olisivat vaarallisen liukkaat. Suo-osuudella maasto on tasaista ja tämän vuoksi siellä käytetään pinnoitteena pitkospuuta. Ne sopivat myös ulkonäkönsä puolesta hyvin suomalaisemaan.

Kasvillisuus

Suunnitelmassa A esitettyjä kääpiövuorimäntyä ja kotkansiipisaniaista istutetaan parkkipaikan yhteydessä olevan pääopastetaulun läheisyyteen sekä taukopaikalle. Taukopaikalta avataan näkymä suolle karsimalla pienimpiä puita.

Pelikenttä

Pelikenttä jää suunnitelmassa uuden omistajan maille. Näin ollen se poistuu käytöstä.

Lumen kasaus

Uuden pysäköintialueen vieressä oleva tila toimii talvella lumenkasauspaikkana. Tässä voidaan säilyttää paikalla luonnostaan oleva metsänpohjakasvillisuus, joka kestää hyvin lumen painon.

Toteutusvaiheet

Toteutus voidaan tehdä vaiheittain.

- Liikuntapaikalle rakennetaan uusi tieyhteys.
- Uuden tien päähän rakennetaan pysäköintipaikka. Sinne asennetaan pääopaste ja istutetaan kasvit.
- Rakennetaan uudet reittiosuudet.
- Reitille asennetaan opasteet.
- Toisen pysäköintipaikan yhteyteen rakennetaan taukopaikka ja sinne asennetaan varusteet.
- Taukopaikalta avataan näkymä suolle.

7 YHTEENVETO JA POHDINTA

Suunnittelukohde oli selkeä kokonaisuus ja siihen oli helppo tarttua. Kohteessa tuli hyvin esiin nykypäivän haasteet vastaavien paikkojen suunnittelussa. Niitä eivät ole niinkään varsinaiset suunnittelun ongelmakohdat vaan esimerkiksi maanomistussuhteisiin sekä tulevaisuuden epävarmuuteen liittyvät kysymykset. Rakentamisen ja ylläpidon resursseja on myös mietittävä huolella jo suunnitteluvaiheessa.

Käyttäjäkyselyn merkitys on mielestäni tämän tyyppisissä suunnitelmissa suuri. Millään muilla menetelmillä ei voi saada selville esimerkiksi sitä, millaista on pelata jääpalloa kyseisellä kentällä. Etenkään jos lajia ei itse ole harrastanut tai tunne, sen vaatimukseen on vaikea eläytyä. Vaikka kysely vei melko paljon aikaa, se helpotti kuitenkin suunnittelua, joten se vaiva kannatti nähdä. Kyselyn voidaan katsoa onnistuneen, koska palautetta saatiin eri ikäryhmiltä ja asukasluokan suhteutettuna kohtuullinen määrä.

Ohjausryhmältä ja osallistamisesta saadut toiveet liikuntapaikan suhteen olivat realistisia ja helposti toteutettavissa. Suurin haaste suunnittelutyölle oli maanomistus suunnittelualueella sekä epävarmuus tulevaisuuden suhteen kuntaliitoksen yhteydessä. Suunnitteluratkaisuissa nämä seikat pyrittiin huomioimaan liikuntapaikan käyttäjien ja tulevan rakennuttajankin kannalta. Tämän vuoksi on päädytty yksinkertaisiin mutta mahdollisimman monikäyttöisiin ratkaisuihin.

LÄHTEET

Painetut lähteet:

- Bell, S. 2008. Design for outdoor recreation. Abingdon (England) 2. painos: Taylor & Francis.
- Galev, E. 2010. Evaluation of landscape resources for recreation. Recreational evaluation of mountain landscapes after the example of the training and experimental forest range Yundola. Saarbrücken: LAP LAMBERTA Academic Publishing.
- Houston, L., Worthington, R. & Harrop, P. 2006. Design guidance for play spaces. England: Forestry Commission.
- Keirle, I. 2002. Countryside recreation site management: a marketing approach. London: Routledge.
- Management of Recreation and Nature Based Tourism in European Forests. 2010. Pröbstl, U., Wirth, V., Elands, B. & Bell, S. (Toim.). Berlin – Heidelberg: Springer Verlag.
- Shackell, A., Butler, N., Doyle, P. & Ball, D. (Ei julkaisuvuotta) Design for play: A guide to creating successful play spaces. Play England, Department for children, schools and families.
- Stepankova, R., Bihunova, M. & Kabai, R. 2012. Design principles of public and recreational areas in the urban environments. Nitra: Slovak University of Agriculture in Nitra. Faculty of Horticulture and Landscape Engineering.
- Van Herzele, A., Collins, K. & Heyens, V. 2005. Interacting with greenspace, public participating with professionals in the planning and management of parks and woodlands. Brussel: Ministerie van de Vlaamsu Gemeenschap.

Digitaaliset lähteet:

- Nuori Suomi ry 2014. Lähiliikuntapaikkojen arviointitutkimus. Nuori Suomi ry:n julkaisusarja. Viitattu 8.4.2014.
http://www.lahiliikuntapaikat.fi/files/ns2/Olosuhteet_PDF/Lhiliikuntap_raportti_2007.pdf.
- Nuori Suomi. 2005. Varhaiskasvatuksen liikunnan suositukset. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:17. Viitattu 8.4.2014.
<http://www.sport.fi/system/resources/W1siZiIsIjIwMTMvMTEvMjcvMTRfMjNfNDBfNzE1X1ZhcmhhaXNrYXN2YXR1a3Nlbi9saWlrdW5uYW5fc3Vvc2l0dWtzZXQucGRml1d/Varhaiskasvatuksen%20liikunnan%20suositukset.pdf>
- Oulun kaupungin liikuntalautakunta 2010. Seudullinen liikuntapalveluverkkosuunnitelma. Loppuraportti. Viitattu 8.4.2014.
<http://213.216.208.165/haukipudas/kokous/2010721-5-2222.PDF>.
- Ranuan eläinpuisto 2014. Ranua Zoo, Lapin arktinen eläinpuisto. Viitattu 9.4.2014. <http://www.ranuazoo.com/Suomi/Talvi/Elaimet/Saukko>.
- Suomalainen taimi. 2013. Viitattu 8.4.2014. <http://suomalainentaimi.fi>.
- Särkän perennataimisto 2014. Viitattu 8.4.2014.
www.sarkanperennataimisto.fi.
- Ympäristöhallinto 2013. Viher- ja virkistysalueet. Viitattu 8.4.2014.
http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinymparisto_ja_kaavoitus/Elinymparisto/Viher_ja_virkistysalueet

Muut:

- Yli-lin kunnan kaavoituskatsaus 2009.
- Yli-lin kunnan liikuntapaikkaselvitys 2011.

LIITTEET

Liite 1. Paperisen käyttäjäkyselylomakkeen saate

Liite 2. Paperinen kyselykaavake

Liite 3. Sähköisen käyttäjäkyselylomakkeen saate

Liite 4. Sähköinen kyselykaavake

Liite 5. Suunnitelmaratkaisut, Suunnitelma A

Liite 6. Suunnitelmaratkaisut, Suunnitelma B

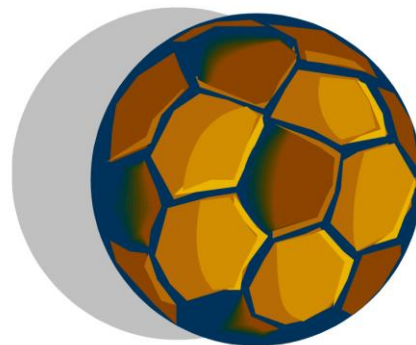
Tannilan liikuntapaikkasuunnitelma

Yli-lin kunta teettää kunnostussuunnitelman Tannilan entisen koulun yhteydessä sijaitsevalle liikuntapaikalle ja kuntoradalle.

Kunnostussuunnitelman pohjaksi tulee opinnäytetyö, jonka tekee maisemasuunnittelun opiskelija Pia Jylhä Oulun seudun ammattikorkeakoulusta.

Oheiseen kyselyyn vastaamalla voit kertoa mielipiteesi Tannilan liikuntapaikan nykytilasta ja kertoa millaisia toiveita sinulla on paikan suhteen. Kyselyllä halutaan kartoittaa käyttäjien toiveita ja siitä kertynyttä tietoa käytetään mahdollisuuksien mukaan suunnitelman laadinnassa.

Kiitos osallistumisesta!

Lisätietoja

[Pia Jylhä, I0jypi00@students.oamk.fi](mailto:Pia.Jylha, I0jypi00@students.oamk.fi)

Tannilan liikuntapaikkasuunnitelma

Yli-lin entisen Tannilan koulun yhteydessä sijaitsevalle liikuntapaikalle ja siihen kuuluvalla kuntoradalle laaditaan kunnostussuunnitelma. Jotta liikuntapaikasta tulisi mahdollisimman hyvin käyttäjien tarpeita ja toiveita vastaava paikka, toivoisin että nykyiset ja tulevat käyttäjät kertoisivat mielipiteensä siitä, millaisen he toivovat paikan tulevaisuudessa olevan.

Alla on listattu urheilulajeja. Valitse niistä kolme (3) lajia, joita mieluiten haluaisit harrastaa Tannilan liikunta-alueella. Jos listasta puuttuu toivomasi laji, voit kirjoittaa sen tyhjälle viivalle.

Jalkapallo ☐	Skeittaus ☐
Rantalentopallo eli beach volley ☐	Parkour ☐
Pesäpallo ☐	Suunnistus ☐
Luistelu ☐	Sauvakävely ☐
Jääkiekko / jääpallo ☐	Juoksu/hölkä ☐
Lumilautailu ☐	Tasapainoilu välineillä ☐
Hiihto ☐	Kiipeily välineillä ☐
Mäenlasku pulkalla, rattikelkalla tms. ☐	Muu ☐
Pituushyppy ☐	mikä? _____
Korkeushyppy ☐	_____
Kyykkä ☐	

Jos olet käyttänyt Tannilan liikuntapaikkaa, kerro miten yleensä olet kulkenut paikalle. Voit valita useamman vaihtoehdon.

Kävellen

Polkupyörällä

Mopolla tai moottoripyörällä

Autolla

Linja-autolla

Muuten miten? _____

Mitkä ovat mielestäsi tällä hetkellä Tannilan liikuntapaikan vahvuuksia?

Minkälaisia puutteita Tannilan liikuntapaikalla mielestäsi on tällä hetkellä?

Harrastatko liikuntaa Tannilan liikuntapaikalla

urheiluseurassa? Kyllä En

omaehtoisesti? Kyllä En

Vastaajan ikä _____

Kiitos vastauksestasi!

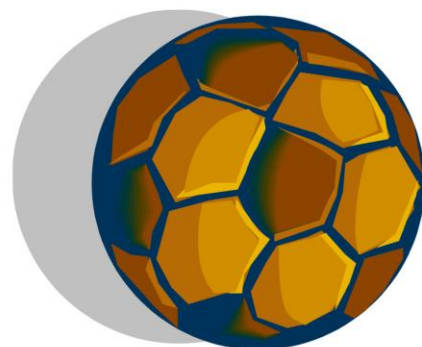
Tannilan liikuntapaikkasuunnitelma

Yli-lin kunta teettää kunnostussuunnitelman Tannilan entisen koulun yhteydessä sijaitsevalle liikuntapaikalle ja kuntoradalle. Kunnostussuunnitelman pohjaksi tulee opinnäytetyö, jonka tekee maisemasuunnittelun opiskelija Pia Jylhä Oulun seudun ammattikorkeakoulusta.

Oheiseen kyselyyn vastaamalla voit kertoa mielipiteesi Tannilan liikuntapaikan nykytilasta ja kertoa millaisia toiveita sinulla on paikan suhteen. Kyselyllä halutaan kartoittaa käyttäjien toiveita ja siitä kertynyttä tietoa käytetään mahdollisuuksien mukaan suunnitelman laadinnassa.

Linkki avautuu kaksi kertaa, joten esim. lapsi ja aikuinen voivat vastata omaan kaavakkeeseen.

Kiitos osallistumisesta!

Lisätietoja

Pia Jylhä, I0jypi00@students.oamk.fi

Tannilan liikuntapaikkasuunnitelma

Yli-16-vuotiaiden Tannilan koulun yhteydessä sijaitseville liikuntapaikoille ja siihen kuuluvalla kuntosalilla ollaan tekemässä kunnostussuunnitelmaa. Luotituksen pohjaksi on tekeillä opinnäytetyö Oulun seudun ammattikorkeakoulun mailemasuunnitteluprosjektilla. Jotta liikuntapaikasta tulisi mahdollisimman hyvin käyttäjien tarpeita ja toiveita vastaava paikka, toivoisin että nykyiset ja mahdolliset tulevat käyttäjät kertoisivat mielipiteensä siitä, millaisien he toivovat paikan tulevaisuudessa olevan.

1. Alla on listattu urheilulajeja. Valitse niistä kolme (3) lajia, joita mieluiten haluaisit harrastaa Tannilan liikunta-alueella. Jos listasta puuttuu toivomasi laji, voit kirjoittaa sen tyhjään tilaan.

- Jalkapallo
- Rantalentopallo eli beach volley
- Pesäpallo
- Luistelu
- Jääkiekko/jääpallo
- Lumilautailu
- Hiihto
- Mäenlasku pulkalla, rattikelkalla tms.
- Pitäshyppy
- Korkeushyppy
- Kyykkä
- Skeittaus
- Parkour
- Suunnistus
- Sauvakävely
- Juoksu/hölkä
- Tasapainoilu välineillä
- Kiipeily välineillä
- Muu

2. Jos vastasit muu, mitä lajia toivot voisiasi harrastaa?

3. Jos olet käyttänyt Tannilan liikuntapaikkaa, kerro miten olet yleensä kulkenut paikalle. Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Kävelen
- Polkupyörällä
- Mopolla tai moottoripyörällä
- Autolla
- Linja-autolla
- Muuten

4. Mitkä ovat mielestäsi tällä hetkellä Tannilan liikuntapaikan vahvuuksia?

5. Minkälaisia puutteita Tannilan liikuntapaikalla mielestäsi on tällä hetkellä?

6. Harrastatko liikuntaa Tannilan liikuntapaikalla

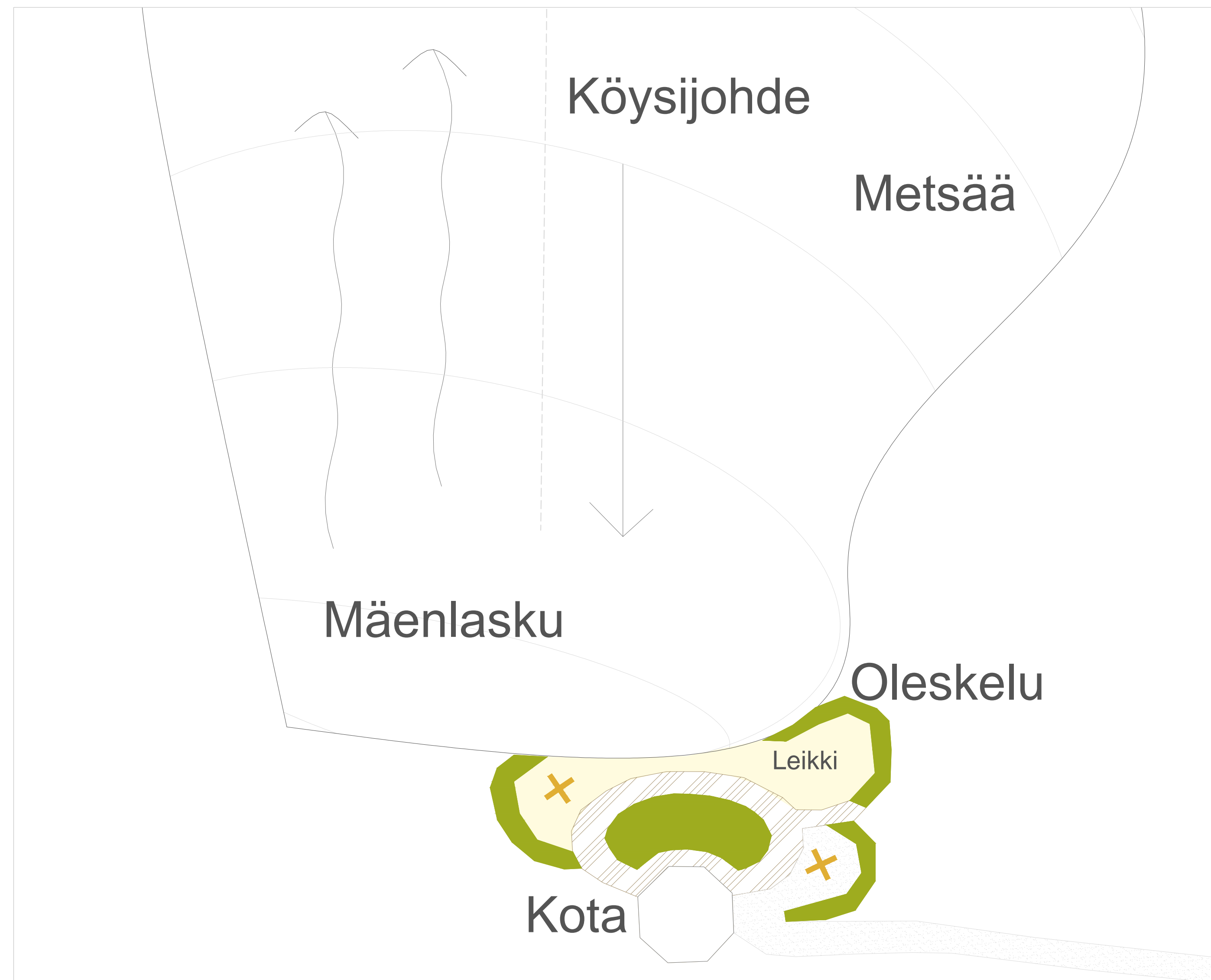
- urheiluseurassa
- omatoimisesti

7. Vastaajan ikä

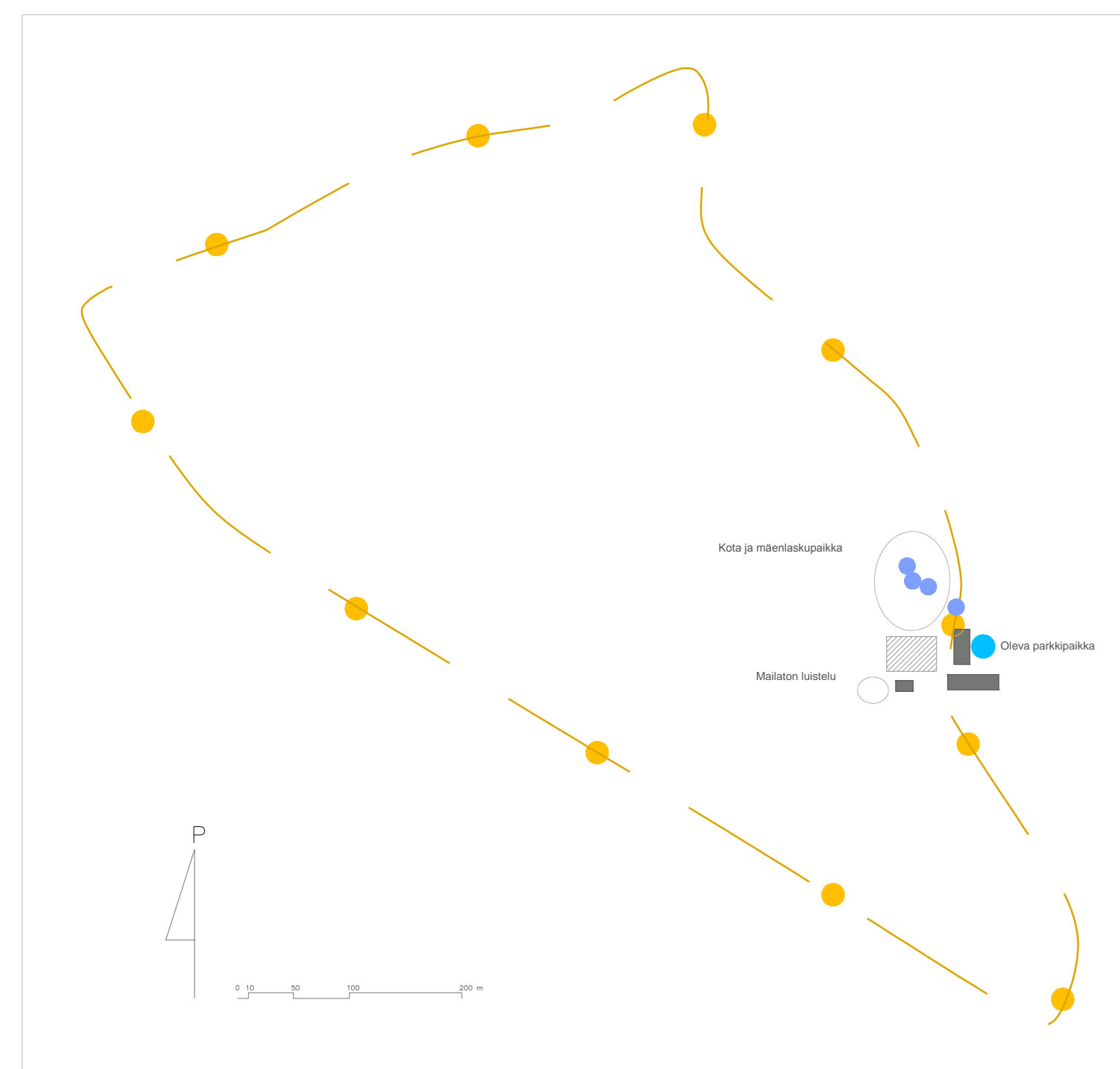
Kiitos vastauksestasi!

TANNILAN VIRKISTYS- JA LIIKUNTAPAikka

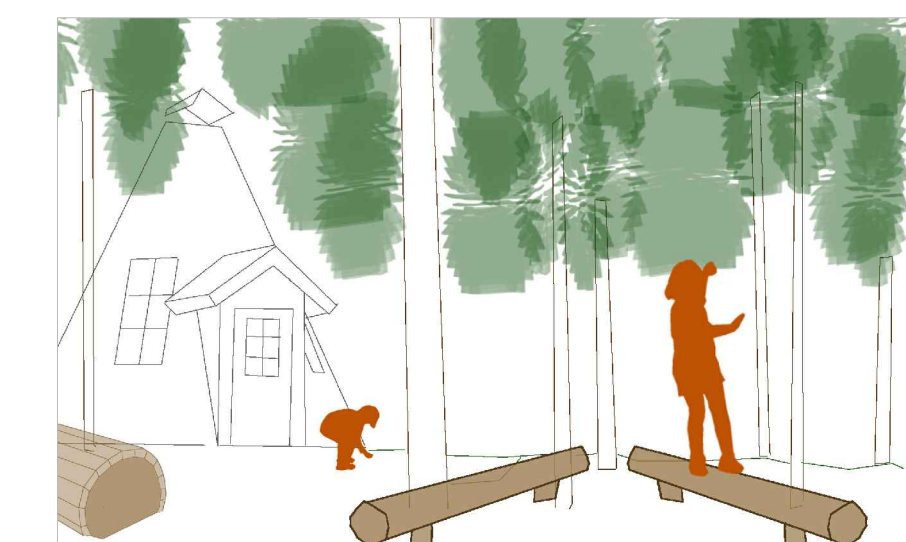
Käyttö- ja kehittämissuunnitelma A

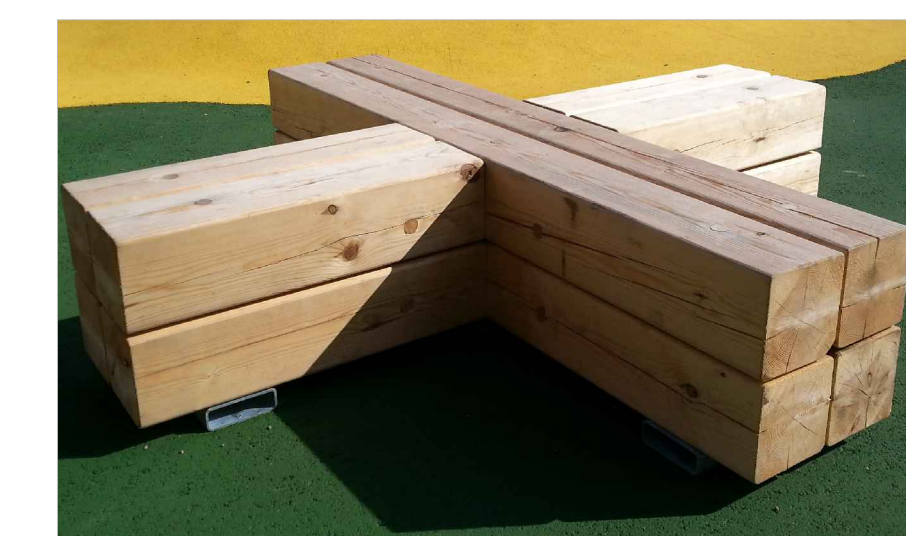
Detalji 1. Oleskelualue 1:200.

Detalji 2. Opastus 1:5000.

Havainnekuva kota-alueelta

Penkkimalli

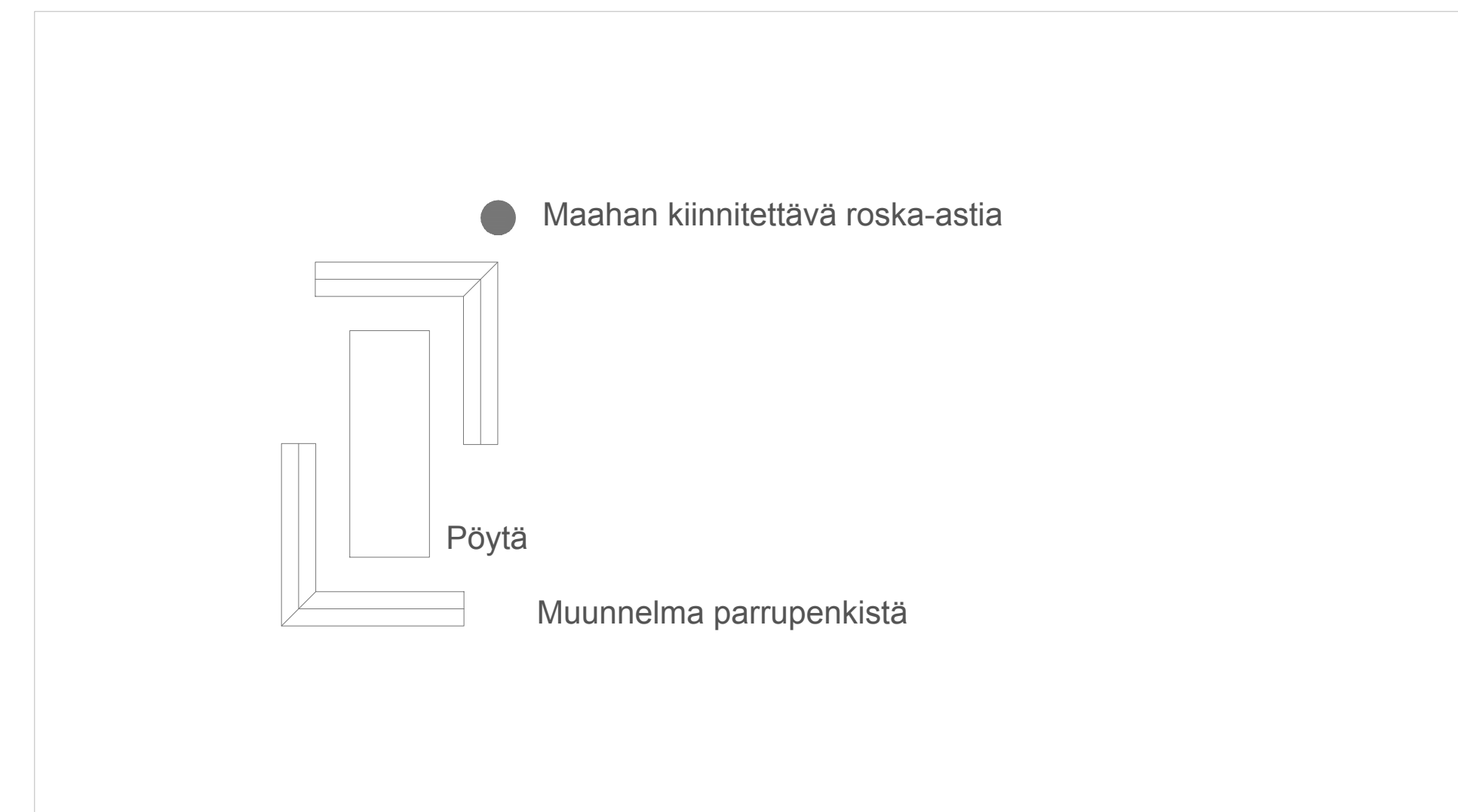
Selitteet

- Joki
- Pelto
- Metsä
- Suo
- Oleva tie
- Oleva kuntoreitti
- Oleva rakennus
- Oleva pelikenttä
- Oleva kota
- + Penkki
- Kivituhka
- Kestopuu
- Turva-alusta, hake
- Istutettavaa kasvillisuutta
- Sisääntulo
- Pääopaste
- Informaatiotaulu
- Reittiopaste

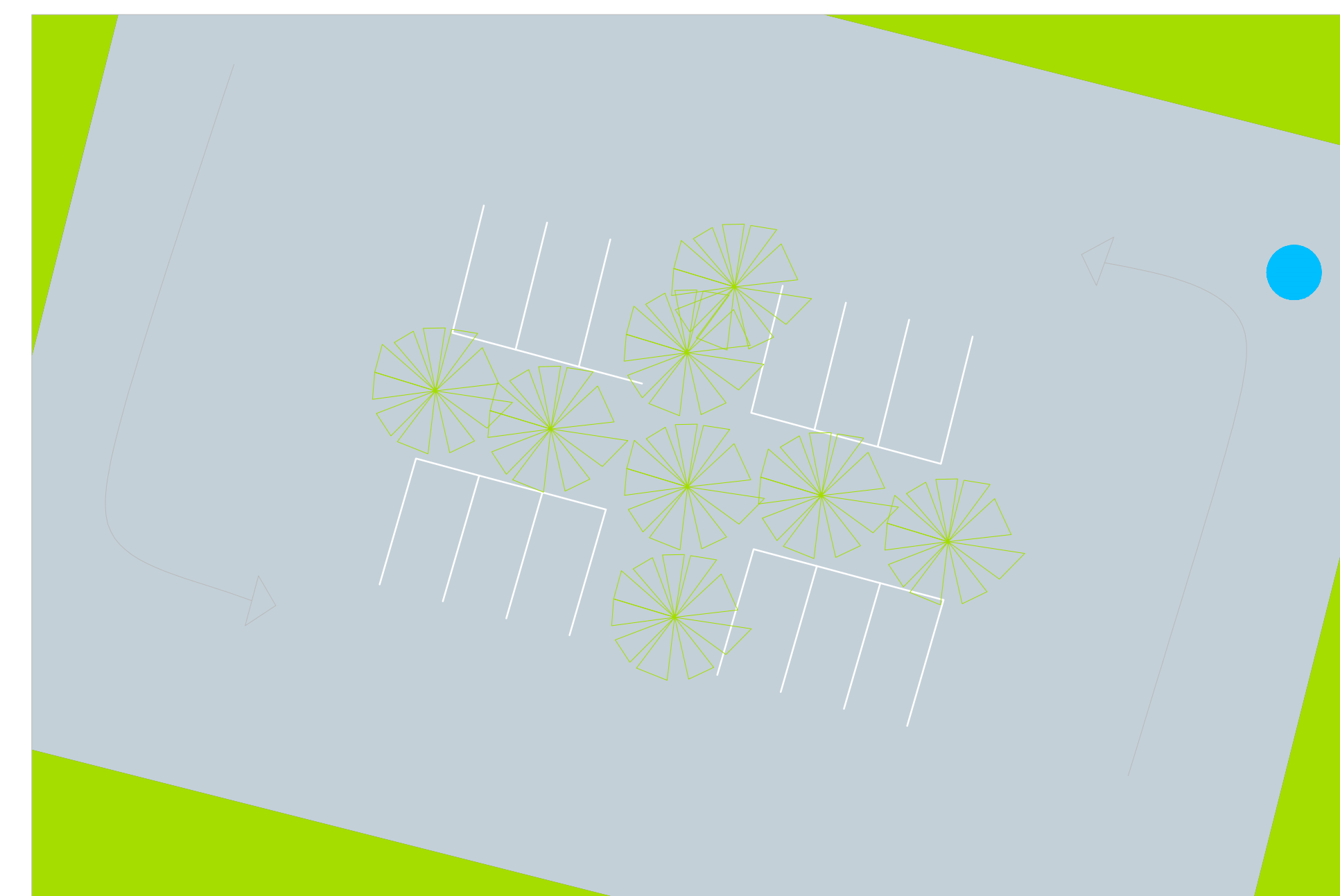
KOJA Tanniila	KORTTELIALUE	TOIMITUS	VIRKUNNASTO MENOTILA	
RAKENNUSOHJE			PIRUSTUS	JOKI
RAKENNUSOHJEEN NIMI JA OSOITE	Tanniilan virkistys- ja liikuntapaikka Käyttö- ja kehittämissuunnitelma A	PIRUSTUSOHJE	Suunnitelma Detalji 1. Detalji 2.	MITTAVUUS 1:2000 1:200 1:5000
OAMK Oulun ammattikorkeakoulu OULUN AMMATTIKORKEAKOULU Suunnittelija Pia Jyvä	Oulun ammattikorkeakoulu Kokkantie 1 90250 Oulu	SUUNNITTELU Pia Jyvä	SUUNNITTELU Vieru	TYÖN PÄIVÄ 8.11.2014
				MAITOS Pia Jyvä

TANNILAN VIRKISTYS- JA LIIKUNTAPAikka

Käyttö- ja kehittämissuunnitelma B

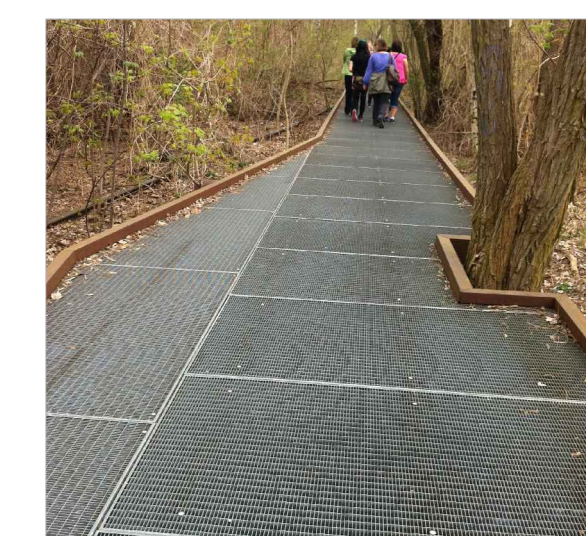

Detalji 1. Taukopaikan kalusteet 1:50

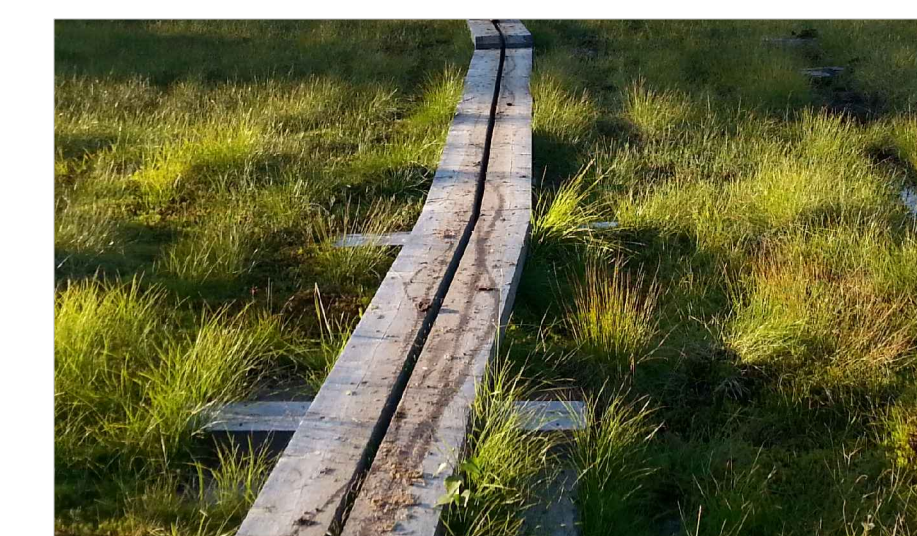

Detalji 2. Pysäköintialue 1:200

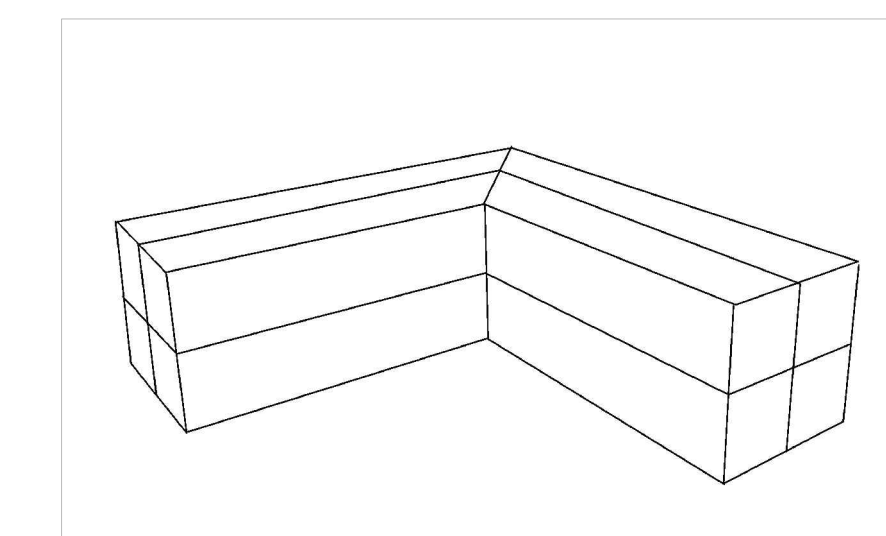
Selitteet	
	Joki
	Pelto
	Metsä
	Suo
	Oleva tie
	Oleva kuntoreitti
	Virkistysalueen ulkopuolelle jäävä kiinteistö
	Uusi kuntoreitti
	Pitkospuut
	Metalliritilä
	Kivituhka
	Säilytettävää puita
	Uusi parkkialue
	Pääopaste
	Sisääntulo

Esteettömän reitin pinnoite metsäosuudella

Pitkospuut suo-osuudella

Taukopaikan varusteita:parrupenkki

Vuorimänty

KOJA	KORITELIJA	TOIMITTAJA	VERKKAIDEN YHTEISTYKSI
Tannila			
AVOIMUUSOHJELMA		PIRUSTELUAI	JOKONA
AVOIMUUSOHJELMAN AJATUS		PIRUSTELUN SISÄLTÖ	MITTAAMIN
Tannilan virkistys- ja liikuntapaikka		Suunnitelma	1:2000
Käyttö- ja kehittämissuunnitelma B		Detalji 1. Taukopaikan kalusteet	1:50
		Detalji 2. Parkkipaikka	1:200
OAMK Oulun ammattikorkeakoulu	OSUUSKUNTA	TYÖN	PIKIN
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU	Viher		
OSUUSKUNTA	8.11.2014	TYÖN	PIA JYTHÄ
OSUUSKUNTA			